

Komende activiteiten Natuurpunt Velpe-Mene

Zondag 22 april 2018

erfgoeddag in Meldert:

Kiezen voor Natuur en Erfgoed

Kom kennis maken met het herstelproject in het historisch park Meldertbos, Meldert (Hoegaarden)

Natuurpunt Velpe-Mene startte in 2003 met de eerste voorzichtige stappen voor het herstel van het historische park van Meldert en het toegankelijk maken van het vroeger niet-toegankelijke bosgebied. De eerste stap was de erkenning van het Meldertbos als natuurreservaat met de goedkeuring van een natuurbeheerplan. Hierin zijn ook de Europese instandhoudingsdoelen voor een zgn. 'Speciale Beschermingszone (SBZ)' in het kader van het Europees natuurbeleid opgenomen. Want naast een belangrijk cultuurhistorisch park is het domein ook geëvolueerd naar een prachtig (en Europees beschermd) natuurgebied. In de loop van het najaar van 2017 werd er dank zij het Europees project Life Hageland een nieuwe zone ingericht en hersteld van het oude parklandschap. Doelstelling is om terug een deel van de oude bloemrijke graslanden en de oude zichtas van op de 'dreef' te bekomen. Hierdoor krijgt het domein opnieuw het karakter van het oude Engelse landschapspark met én een grote natuurwaarde, een grote belevingswaarde én een uniek cultuurhistorisch belang. De hooilanden zullen evolueren naar bloemrijke graslanden en kalkmoeras met zeldzame tufbronnen. Deze kalkmoerassen en tufbronnen (kalkrijke bronnen) zijn Europees prioritaire habitats (leefgebieden) waarvoor alle administratieve overheden de verplichting hebben deze in stand te houden.

Voorzichtig herstel van de lage vijver

Iets wat veel mensen niet meer weten, is dat het domein ook twee oude vijvers bevat. Deze vijvers zijn jaren geleden door onzorgvuldig beheer bij de ruiming van de beken lek gemaakt en zijn droog komen te vallen. In het kader van het Europees Life project is de onderste vijver opnieuw open gemaakt en loopt hij

langzaam terug vol.

In deze vijver is er in 1850 ook een eilandje aangelegd. Dit eilandje is opnieuw zichtbaar gemaakt. De aangeplante lindes zijn vrijgesteld zodat ze kunnen uitgroeien tot majestueuze parkbomen. Het is duidelijk dat Natuurpunt hier kiest voor natuur én erfgoed. Op dit ogenblik wordt de laatste hand gelegd aan de opruiming na de werken, daarna zal de tijdelijke weg in ijzeren rijplaten opnieuw opgeruimd worden. Deze weg met ijzeren rijplaten was aangelegd om de bodem zo min mogelijk te beschadigen.

Nieuwe stap: erfgoedbeheerplan

In samenwerking met de Aalmoezeniers van de Arbeid, het Sint-Janscollege en Natuurpunt is een ontwerper de laatste hand aan het leggen aan een erfgoedbeheerplan. Dit is belangrijk voor de lopende restauratiedossiers van het kasteel en de orangerie, en de verdere integratie van natuur en erfgoed binnen het domein. In dit beheerplan worden de doelstellingen rond erfgoed vastgelegd voor dit toch wel uniek domein.

Natuurpunt Velpe-Mene is bijzonder blij met deze nieuwe realisatie, waardoor het Meldertbos samen met de eveneens door Natuurpunt beheerde natuurgebieden Rosdel en Mene-Jordaan een groene ruggengraat vormen van Nerm over Sluizen tot Meldert en vandaar over Babelom naar Willebringen en via Hoksem naar Oorbeek. Een groene ruggengraat als een samenhangend complex met een grote biodiversiteit, een synthese van natuur en erfgoed en met een grote belevingswaarde voor de bevolking en de toeristen.

We nodigen iedereen graag uit voor de Erfgoeddag 2018 met het thema 'Kiezen voor natuur en erfgoed'.

Afspraak: 22 april, 14u00 in het Sint-Janscollege, kasteel van Meldert, Waversesteenweg 1 te Meldert-Hoegaarden.

Deelname: gratis voor NP-leden, € 5 voor niet-leden

Organisatie: Natuurpunt Hoegaarden, Werkgroep Natuur en Erfgoed van Natuurpunt Oost-Brabant, het Sint-Janscollege en de gemeente Hoegaarden.

Info: natuurpunt@velpe-mene.be of pieter.abts@natuurpunt.be

Herstel van de vijver. Foto Paul Van Nuffel

Overige Focusactiviteiten Velpe-Mene,
zie p. 15-18 van dit tijdschrift.

Zaterdag 31 maart 2018

MaanNacht, Tienen

Zondag 15 april 2018

**Hagelands ontbijt met vroege
vogelwandeling en wandeling Robuuste
valleien, Bunsbeek**

Zaterdag 5 mei 2018

**Orchideeënwandeling Aardgat,
Tienen**

Zondag 6 mei 2018

**Orchideeënwandeling Snoekengracht,
Verrijck**

Brede orchis. Foto Paul Van Nuffel

NP Boutersem:

Woensdag 18 april 2018

Lezing Vlinderverhaal door

Bert Derveaux

*Geïllustreerde lezing met foto- en
filmpresentatie over dagvlinders in onze
regio*

Dagvlinders zijn opvallende, vaak
kleurrijke insecten, die een sterke impact
hebben op natuurbeleving. Een veld vol
vlinders roept bij veel mensen warme
herinneringen op. We bekijken het leven
van onze dagvlinders en hun noden.

- Dagvlinders in het landschap.
- Van eitje tot vlinder, van lente tot
winter.
- Het belang van waardplanten en natuurgebieden
- De bloemenrijke tuin, een nectarkroeg voor vlinders.
- Welke soorten kloppen aan de deur?

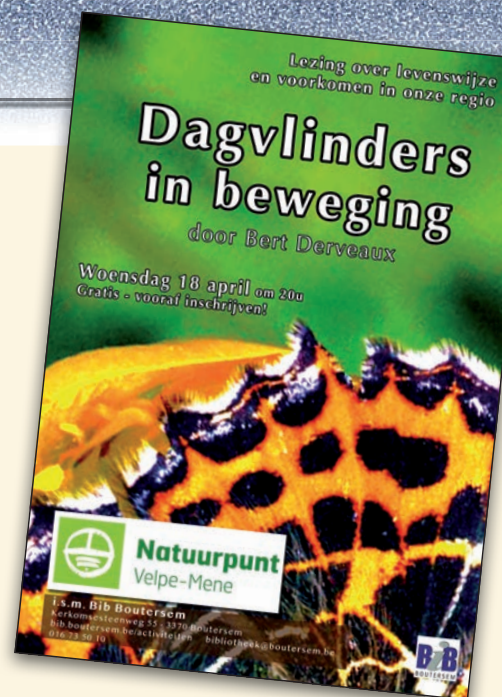
We lichten een tip van de sluier over zeldzamere soorten die een verborgen leven
leiden zoals de iepenpage. Ook het nachtleven heeft heel wat fraais in petto en
sommige nachtvlinders zijn zelfs overdag actief.

Spreeker: Bert Derveaux

Afspraak: 20u00, Bib Boutersem, Kerkomsesteenweg 55, Boutersem

Deelname: gratis, wel vooraf inschrijven via www.bib.boutersem.be

Organisatie: Bib Boutersem i.s.m. Natuurpunt Velpe-Mene, Kern Boutersem

Bezoekerscentrum/Landschapscentrum **Natuur.huis De Gors** Open deur vanaf mei tot eind september

Noteer alvast in je agenda!

Zondag 20 mei 2018

Feestelijke opening seizoen De Gors.

- Persmoment
- Voorstelling Achtste Grote Tiense Natuur-
en Landschapszoektocht
- Ezelstocht voor kinderen. Op het ritme van onze langorige
viervoeters verkennen we de omgeving, gezien door
de ogen van Noeki, Frodo, Max,... Wordt het een korte
wandeling of toch iets langer? De ezels bepalen het.
- Optreden Benny en de Monica's
- Volledige programma: www.degors.be

Afspraak: 13u30 persmoment, 14u00: start ezelstocht.
Natuur.huis De Gors, Metselstraat 75, Vissenaken

Elke zondagnamiddag van begin mei tot
eind september is iedereen welkom in het
Landschapscentrum Natuur.huis De Gors.
Maak hier je afspraakplaats voor je familie-, vrienden-
en groepswandelingen of fietstochten. Kom hier op
adem na een (natuur)wandeling, of breng gewoon
eens een bezoekje op zondagnamiddag en geniet van
het gezellige terras...

De Gors is het centrale vertrekpunt van een aantal
bewegwijzerde wandelpaden die je voeren langs de
Natuurgebieden in Tienen en Glabbeek. We bouwen
het centrum verder uit tot infopunt voor natuur en
landschap in Zuidoost-Hageland en Velpevallei.

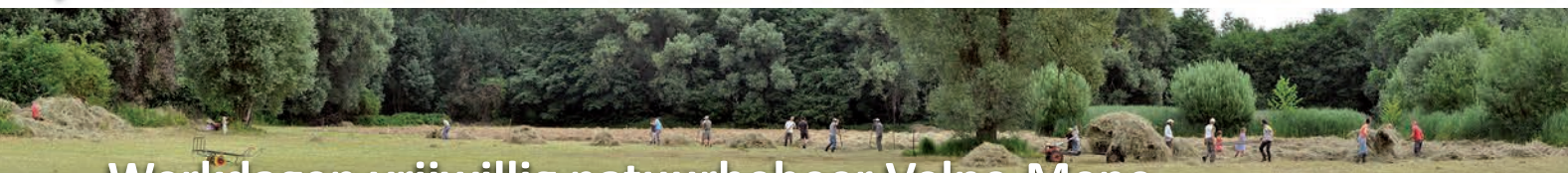
Plaats: Natuur.huis De Gors, Metselstraat 75,
Vissenaken

Wanneer: vanaf 13u30 tot 17u30

Info: Luc Nagels, 0495 33 42 09, info@degors.be

Website: www.degors.be

Werkdagen vrijwillig natuurbeheer Velpe-Mene

Lente 2018

Op de Facebookpagina van Natuurpunt Velpe-Mene vind je voor elke werkdag de aankondiging en een (foto)verslag.

Zaterdag 3 maart 2018 vanaf 13u30 tot 17u00

Werkdag Paddepoel - Middenloop Velpevallei, Bunsbeek

Afspraak: einde Koestraat in Vissenaken

Info: Jorg Lambrechts, 0478 24 27 61, jorg.lambrechts@natuurpunt.be

Zaterdag 10 maart 2018 vanaf 13u30 tot 17u00

Werkdag Meldertbos, hopen maken voor ringslang, Meldert

Afspraak: poort Bosberg, Meldert Dorp

Info: Eddy Stas, 016 76 72 43, stas.eddy@skynet.be

Zaterdag 31 maart 2018 vanaf 9u00 tot 17u00

Werkdag Spikdoornveld (De Zeyp), Attenrode

Afspraak: kruispunt Heirbaan - Hoefstraat, Glabbeek-Attenrode

Info: Robin Guelinckx, 0476 53 05 37, robin.guelinckx@inbo.be

Dinsdag 15 mei 2018 vanaf 18u30 tot 21u00

Werkdag Rozendaalbeekvallei. Maaien wandelpaden, Vissenaken

Afspraak: ingang wandelpad Kraaibonveld, Vissenaken

Info: Luc Nagels, 0495 33 42 09, luc.nagels@natuurpunt.be

Beheer en beheervisie holle wegen

Prioritair aandacht voor buffering en handhaving

Bierbeek laat een beheerplan opmaken voor de holle wegen. Holle wegen en de begroeiing op hun taluds staan hoe langer hoe meer onder druk, niet alleen in Bierbeek maar in de hele regio. De schouders worden ingeploegd tot op de rand van de talud. Pesticiden en meststoffen sijpelen ongehinderd in de holle weg en vervuilen de vegetatie. De begroeiing wordt illegaal platgespoten of verwijderd. Een verantwoord beheerplan veronderstelt dat ook die grote bedreigingen voor de biodiversiteit van de holle wegen aangepakt worden: nl. de noodzaak tot de buffering en het vermijden van nutriëntenbeïnvloeding, alsook het optreden tegen het illegaal bespuiten met pesticiden van de schouder, de holle weg en de wegberm. Zowel het beheerplan, het uitvoerings- en het beheersysteem en de opvolging moeten hier aandacht voor

hebben en een handhavingsbeleid bevatten. Dit is een wezenlijk onderdeel van het beheer en het beheerplan en van elk controle- en monitoringsysteem, die naam waardig.

Behoud boskarakter

Een reeks van de holle wegen hebben een boskarakter met hooghout en vooral een bosvegetatie met soorten van oud bos. Ze beantwoorden zelfs aan de criteria van de Europese Habitatgebieden in de bossfeer en dienen dan ook zo vertaald te worden in het beheerplan. Dat houdt in: zorg voor het behoud van de bomen in de verschillende fases, zowel staand als dood hout. Een beheerplan moet meer zijn dan een kapplan – al of niet vanuit de drive om op korte termijn hout te oogsten. Om voor individuele ingrepen geen afzonderlijke vergunning nodig te hebben

conform het natuur-, resp. het bosdecreet. moet een beheerplan voldoen aan de wettelijke vereisten van een beheerplan. Een beheerplan conform het decreet op het natuurbehoud is hiertoe een vereiste.

Holle wegen zijn landschappelijk erfgoed. Ze herbergen vaak de laatste restjes natuur temidden van de uitgestrekte akkers. Beheer moet in functie staan van maximaal behoud van natuur- en landschapswaarden.
Foto Rik Convents